

W związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy oraz niektórych innych Ustaw (Dz. U. 2023 r. poz. 1606) m.in. nowelizującej Ustawę z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560), na organizatorze działalności związanej z opieką małoletnich ciąży obowiązek opracowania standardów ochrony małoletnich.

Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy S.A. zajmuje się dowozem dzieci do szkół oraz opieką podczas dowozu którą pełnią opiekunki zatrudnione przez Spółkę. Celem wprowadzenia Standardów jest ochrona małoletnich przed zachowaniami krzywdzącymi dzieci takimi jak przemoc lub wykorzystanie seksualne.

Z niniejszym dokumentem ma obowiązek zapoznać się każda opiekunka zatrudniona przez spółkę do opieki nad dziećmi podczas dowozów do szkół, a także każdy kierowca.

2. Postanowienia ogólne

Ileokroć w Standardach jest mowa o:

- 1) K-PTS – należy przez to rozumieć Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy S.A. we Włocławku
- 2) Małoletni - należy przez to rozumieć osobę (dziecko/ucznia), która nie ukończyła 18 roku życia
- 3) Personel - należy przez to rozumieć osoby zatrudnione w Spółce na podstawie umowy o pracę, wykonujące na rzecz Spółki pracę na podstawie umowy zlecenia, umowy o świadczenie usług, jak również stażyści, praktykanci lub wolontariusze którzy sprawują opiekę nad małoletnimi osobami podczas przewozu do szkół, a także kierowcy autobusów.
- 4) Opiekunki - należy przez to rozumieć osoby zatrudnione w Spółce na podstawie umowy o pracę, wykonujące na rzecz Spółki pracę na podstawie umowy zlecenia, umowy o świadczenie usług, jak również stażyści, praktykanci lub wolontariusze którzy sprawują opiekę nad małoletnimi osobami podczas przewozu do szkół.
- 5) Szkoły – jednostki systemu oświaty do których K-PTS dowozi i odwozi uczniów na podstawie umowy w ramach której świadczy opiekę nad Małoletnimi.
- 6) Standardach – oznacza to niniejszy dokument.

3. Weryfikacja osób, którym powierzono opiekę nad Małoletnimi podczas przewozów do Szkół

- 1) K-PTS dba, aby Opiekunki posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz nie stanowiły dla nich zagrożenia.
- 2) W każdym przypadku K-PTS musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować Opiekunkę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia, tj.: imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia oraz dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
- 3) Zgodnie z art. 21 Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstwami na tle seksualnym i ochronie małoletnich osoba zatrudniająca przed zawarciem umowy sprawdza kandydata na Opiekunkę w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym (rejestr z dostępem ograniczonym) oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze (dostęp: rps.ms.gov.pl, po założeniu profilu). Sprawdzenie w rejestrze sprawców dokumentuje się wydrukiem informacji zwrotnej wygenerowanej z Rejestru, a figurowanie w Rejestrze wyklucza możliwość zatrudnienia kandydata.
- 4) K-PTS jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej lub od innej osoby (wolontariusza, praktykanta i in.) przed dopuszczeniem do wykonywania czynności opieki nad małoletnimi podczas przewozów, zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego 3 oraz w Ustawie o przeciwdziałaniu

narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

- 5) Osoba posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
- 6) Kandydat składa oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
- 7) Jeżeli prawo państwa obcego nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.
- 8) W przypadku gdy prawo państwa obcego, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa wyżej, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, kandydat składa oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
- 9) Oświadczenia, o których mowa w pkt 6 i 8, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
- 10) Weryfikacji o której mowa w pkt 3 dokonuje kierownik Oddziału w Mogilnie i Żninie.

4. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między Małoletnim a Personelem, w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich oraz zasady zapewniające bezpieczne relacje między Małoletnimi

- 1) Każdego Małoletniego należy traktować z szacunkiem, niezależnie od wieku, płci, wyglądu, wyznania oraz zachowania.

- 2) Zabronione jest stosowanie jakiejkolwiek przemocy psychicznej i fizycznej w stosunku do Małoletnich, w szczególności nie wolno dziecka bić, szarpać, popychać, obrażać, poniżać, krzyczyć na niego (za wyjątkiem sytuacji gdy grozi mu niebezpieczeństwo).
- 3) Kontakt fizyczny (np. prowadzenie za rękę, podtrzymywanie przy wsiadaniu) dozwolone jest tylko za zgodą Małoletniego.
- 4) Zabronione jest zachowywanie się w obecności Małoletnich w sposób niestosowny, np. poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualne.
- 5) Zabronione jest utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych Personelu.
- 6) Zabronione jest utrzymywanie kontaktów towarzyskich z Małoletnimi uczęszczającymi do placówki za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji.
- 7) Obowiązkiem Małoletniego jest przestrzeganie zasad i norm zachowania określonych w regulaminie przewozów, jak również ogólnie przyjętych w społeczeństwie zasad w relacjach międzyludzkich.
- 8) Zabronione jest stosowanie przez Małoletniego z jakiegokolwiek powodu przemocy słownej, fizycznej i psychicznej agresji.
- 9) Małoletni jest zobowiązany do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
- 10) Małoletni powinien zachowywać wysoką kulturę w kontakcie z innymi, używać zwrotów grzecznościowych typu proszę, dziękuję, przepraszam.

5. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, a także składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę Małoletniego i zawiadamiania sądu opiekuńczego

- 1) W przypadku podejrzenia zdarzenia zagrażającego Małoletniemu lub posiadania informacji o zdarzeniu zagrażającym Małoletniemu Personel ma obowiązek niezwłocznego poinformowania Koordynatora ds. Standardów o tym fakcie w formie ustnej, a także pisemnej poprzez przedłożenie stosownej notatki służbowej.
- 2) Koordynator ds. Standardów jeżeli zachodzi taka potrzeba podejmuje działania mające na celu pozyskanie dodatkowych informacji w tym poprzez:
  - a) rozmowę z innym członkiem Personelu który miał kontakt z Małoletnim,
  - b) rozmowę z opiekunami prawnymi Małoletniego co do którego zachodzi podejrzenia krzywdzenia oraz z opiekunami prawnymi Małoletniego, co do którego zachodzi podejrzenie że jest sprawcą krzywdzenia,
  - c) zabezpiecza dowody, które mogą mieć związek z ze zgłoszonym podejrzeniem krzywdzenia Małoletniego
  - d) wypełnia Kartę zgłoszenia zdarzenia zagrażającego Małoletniemu według wzoru stanowiącego Załącznik nr 1 do Standardów.
- 3) Jeżeli zgłoszenie dotyczy Personelu należy taką osobę niezwłocznie i do czasu wyjaśnienia sprawy odsunąć od wszelkich obowiązków związanych z kontaktów z Małoletnimi.
- 4) W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że może dochodzić do krzywdzenia Małoletniego Koordynator ds. Standardów informuje o tym Dyrektora Szkoły a także w razie potrzeby inne instytucje zajmujące się ochroną Małoletnich.
- 5) Jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego, Koordynator ds. Standardów ma obowiązek zawiadomić o podejrzeniu popełnienia przestępstwa Policję.
- 6) Jeżeli sprawcą krzywdzenia jest inny Małoletni, Koordynator ds. Standardów jest zobowiązany rozważyć czy nie zachodzą przesłanki do zawiadomienia sądu opiekuńczego o podejrzeniu demoralizacji Małoletniego.

6. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom oraz małoletnim Standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania oraz zasady przeglądu i aktualizacji Standardów:

- 1) Standardy są jawne i udostępnione do wglądu Personelowi, opiekunom prawnym Małoletnich oraz Małoletnim
- 2) Dla Małoletnich przygotowana zostaje wersja skrócona
- 3) Standardy w wersji kompletnej i skróconej są dostępne na oficjalnej stronie internetowej spółki pod adresem elektronicznym: kpts.com.pl oraz w autobusach w których wykonywane są przewozy podczas których sprawowana jest opieka nad Małoletnimi
- 4) Nie rzadziej niż raz na dwa lata, K-PTS zobowiązuje się dokonywać oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.

7. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie Personelu do stosowania Standardów, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności:

- 1) Zarząd wyznacza Koordynatora ds. Standardów w osobie Kierownika Oddziału w Mogilnie i Żninie, który będzie odpowiedzialny za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów.
- 2) Koordynator ds. Standardów powinien:
  - wyróżniać się empatią i zrozumieniem problemów Małoletnich;
  - charakteryzować się opanowaniem;
  - posiadać umiejętności organizacyjne oraz potrafić doradzać Personelowi co do stosowania niniejszych Standardów
- 3) Koordynator ds. Standardów przeprowadza wśród pracowników jednostki, raz na 2 lata ankietę monitorującą znajomość zapisów Standardów (wzór ankiety stanowi załącznik nr 1 do Standardów) oraz dokonuje przeglądów i aktualizacji według potrzeb faktycznych
- 4) Koordynator ds. Standardów dokonuje opracowania wypełnionych przez Personel ankiet oraz sporządza na tej podstawie raport z przeglądu, który następnie przekazuje Zarządowi

8. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

- 1) Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających Małoletniemu i udzieleniu mu wsparcia odpowiedzialni są wszyscy członkowie Personelu.
- 2) Niezależnie od obowiązku określonego w pkt 1) osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających Małoletniemu i udzieleniu mu wsparcia jest Koordynator ds. Standardów.

9. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu

- 1) Osoba zgłaszająca zachowania niepożądane lub sytuacje krzywdzenia dziecka może dokonać zgłoszenia w następujący sposób:
  - a) osobiście,
  - b) telefonicznie,
  - c) na adres e-mail spółki (biurozarzadu@kpts.com.pl)
- 2) Dokumentacja zgłoszenia jest prowadzona i przechowywana przez Koordynatora ds. Standardów do czasu zakończenia sprawy
- 3) Dokumentację należy chronić przed dostępem osób nieuprawnionych
- 4) Zgromadzoną dokumentację należy przekazać, w razie konieczności, odpowiednim służbom.

10. Zasady ochrony wizerunku dziecka

- 1) KPT-S, uznając prawo Małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka
- 2) Personelowi nie wolno umożliwić osobom trzecim utrwalania wizerunku Małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) podczas świadczenia usług przewozu bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka
- 3) Upublicznianie przez Personel wizerunku Małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-video) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka

11. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

- 1) Podczas przewozu Małoletnim nie zapewnia się dostępu do internetu w autobusach.
- 2) Zabrania się Małoletnim korzystania z urządzeń mobilnych w sposób niewłaściwy (nagrywanie rozmów, robienie zdjęć innym pasażerom, oglądania i słuchania nieodpowiednich treści)
- 3) Małoletni posiadają telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność i za zgodą rodziców/opiekunów prawnych.

12. Postanowienia końcowe

- 1) Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie i obowiązują od dnia wskazanego w treści Zarządzenia Zarządu je wprowadzającego.
- 2) Personel potwierdza zapoznanie się z treścią Standardów własnoręcznym podpisem zgodnie z Załącznikiem nr 3